

Onderwerp

Startnotitie Omgevingsbeleid module Energietransitie

Bestuurlijke samenvatting van het voorstel

Hierbij ontvangt u, in aanvulling op onze brief van 2 november j.l. (PZH-2021-787272402) en zoals gevraagd in de Statencommissie BE van 24 november j.l. dit Statenvoorstel ten behoeve van de vaststelling de startnotitie van de Herziening van de module energietransitie van het Omgevingsbeleid. Advies is om de startnotitie vast te stellen en GS opdracht te verlenen een ontwerp-module Energie Omgevingsbeleid op te stellen. Naar aanleiding van de reactie van de Agendacommissie (bij brief van 11 november 2021) op de voorgestelde planning hebben wij deze aangepast. Om een besluit in deze bestuursperiode te kunnen nemen blijft de planning overigens wel krap. Onder het kopje *Proces naar het (ontwerp) Omgevingsbeleid en (ontwerp) planMER* wordt hier verder op ingegaan.

Bijgaand ontvangt u ook het door ons vastgestelde ontwerp van de Notitie Reikwijdte en detailniveau (NRD). De NRD markeert de start voor de m.e.r. die in dezelfde periode wordt gemaakt als het ontwerp van deze herziening van het Omgevingsbeleid. De NRD is voor advies verzonden naar de Commissie m.e.r. en is volgens reguliere procedure ter inzage gelegd.

Besluitvorming RES'en

De voorgenomen herziening van het beleid ten aanzien van Energie is de vervolgstap na het vaststellen van de Regionale Energiestrategieën (RES'en) door uw Staten, in juni/juli van dit jaar. Het onderwerp is eerder aangekondigd op de Lange Termijn Agenda (LTA). Bij de vaststelling van de RES'en heeft u aangegeven dat deze strategische verkenningen bouwsteen zijn voor de herziening van het Omgevingsbeleid (16 juni 2021 PZH-2021-773380651 en 14 juli 2021 PZH-2021-776081042). Ook zijn in uw Staten moties aangenomen die in deze startnotitie verwerkt zijn. Hierover bent u op 5 juli 2021 in een brief door ons geïnformeerd (PZH-2021-779235562). In deze startnotitie werken wij deze verder uit.

Bij de bespreking in de PS-vergadering van 16 juni 2021 heeft Gedeputeerde Potjer aan PS toegezegd te komen met een voorstel hoe moties en amendementen (van andere bestuurslagen) worden meegenomen in de RES 2.0. In de meeste stuurgroepen is inmiddels gesproken over de ingediende moties en amendementen en de consequenties voor het vervolgproces van de RES. In het algemeen valt op dat gemeenteraden veelal dezelfde aandachtspunten hebben als

Provinciale Staten en aandacht vragen voor de nadere uitwerking (ruimtelijk en infrastructuur) en het betrekken van inwoners en financiële participatie.

Meer specifiek per regio bent u geïnformeerd per brief over achtereenvolgens de situatie in de regio *Holland Rijnland* per brief (brief d.d. 19 oktober 2021, kenmerk 21-21624) en de regio *Rotterdam Den Haag* (brief d.d. 10 november 2021, kenmerk PZH-2021-790239567). In *Hoekse Waard* en *Goeree Overflakkee* zijn geen moties en amendementen ingediend. In *Alblasserwaard* is bij de gemeente Molenlanden een amendement aangenomen over financiële participatie (50% lokaal eigendom) en in de gemeente Gorinchem over afstand van windmolens tot woningen. In *Midden-Holland* en *Drechtsteden* tenslotte zijn moties aangenomen over de nadere uitwerking van de zoekgebieden en het vervolgproces.

M.e.r.-plicht en ontwerp Notitie Reikwijdte en Detailniveau

Voor de herziening van het provinciaal omgevingsbeleid voor de module Energietransitie moet een milieueffectrapportage (m.e.r.) worden uitgevoerd en een milieueffectrapport (PlanMER) worden opgesteld.

De eerste stap in de m.e.r.-procedure is de vaststelling en ter inzage legging van de Ontwerp Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD). De Ontwerp NRD geeft weer wat er onderzocht gaat worden in de m.e.r.. Het beoordelingskader is gebaseerd op de indicatoren in de monitor leefomgeving van de Provincie Zuid-Holland.¹ Hiermee wordt de gekozen insteek bij de vaststelling van de Omgevingsvisie in 2019 doorgetrokken in deze voorgenomen wijziging van het Omgevingsbeleid. Het beoordelingskader is gebaseerd op de monitor leefomgeving en borgt een integrale beoordeling van het energiebeleid en daarmee de provinciale ambities op het fysiek-ruimtelijk domein.

Met de Ontwerp NRD informeren wij belanghebbenden over de procedure en afbakening van deze m.e.r.. De Ontwerp NRD is op 2 november door ons vastgesteld en is hier bij gevoegd. Met het vrijgeven voor inspraak van de NRD zal gedurende een periode van zes weken een ieder hierop kunnen reageren. Tegelijk zal de ontwerp NRD ter advisering worden voorgelegd aan de Commissie m.e.r.. Na verwerking van de zienswijzen en het advies van de cie. m.e.r. wordt de NRD afgerond en wordt een start gemaakt met het opstellen van de planMER. De conclusies die in de planMER worden getrokken, worden betrokken bij de herziening module Energietransitie.

Juridische aspecten

Vaststelling van de startnotitie heeft op zichzelf geen juridische consequenties. Het starten van dit proces behoort tot de beleidsvrijheid van de provincie. De module Energie Omgevingsbeleid moet juridisch worden gezien als een structuurvisie als bedoeld in de Wet ruimtelijke ordening (Wro artikel 2.2).

De Wet milieubeheer schrijft voor dat voor een structuurvisie een m.e.r. moet worden uitgevoerd als het kaderstellend is voor toekomstige m.e.r.-plichtige of m.e.r.-

---

¹ <https://monitorleefomgeving.zuid-holland.nl/>. De monitor leefomgeving is op 8 september besproken in de Integrale Commissie van PS.

beoordelingsplichtige activiteiten. De NRD is de eerste stap die leidt tot een m.e.r. Op 2 november is door GS besloten de NRD ter inzage te leggen. De procedure is inmiddels gestart.

Proces naar het (ontwerp) Omgevingsbeleid en (ontwerp) planMER

Gezien de urgentie van het onderwerp is het ook voor ons als provincie van belang dat we komen tot besluitvorming: de effecten van klimaatverandering worden inmiddels ook in Nederland merkbaar en in mondiaal verband zijn recent de urgentie en relevantie van het beperken van de klimaatverandering en dus van de energietransitie nogmaals benadrukt met het IPCC rapport en de Conference of Parties (COP26) in Glasgow. Ook in Zuid-Holland willen veel partijen graag aan de slag met de energietransitie. Daarbij zijn zij medeafhankelijk van de kaders die wij in ons omgevingsbeleid hebben opgenomen. Daarom is het zaak om mede op basis van de RES' en ons omgevingsbeleid zo snel mogelijk te actualiseren op een zodanig wijze dat op basis hiervan en in combinatie met de gemeentelijke processen vergunningen aangevraagd kunnen worden. Ook het Klimaatakkoord vraagt dat; hierin is immers afgesproken dat de vergunningen voor de opwekklocaties in 2025 verstrekt moeten zijn.

Uw Staten dringen aan op realisatiekracht en tegelijkertijd ook op een zorgvuldig proces met voldoende ruimte voor participatie en bespreking in Provinciale Staten. Daarbij vraagt de agendacommissie specifiek aandacht voor de druk op de agenda's. Naar aanleiding van de brief hierover hebben wij de planning zoals die was opgesteld (na consultatie van de Statenwerkgroep RES) aangescherpt, zodat de verschillende elementen nog meer in balans zijn gebracht. Daarbij zijn de volgende zaken aangepast (zie ook bijlage 1):

- Dit statenvoorstel is toegevoegd om PS ook formeel in positie te brengen in dit proces (in het eerdere voorstel een bespreekstuk in commissie BE)
- Het aantal technische sessies is teruggebracht naar 1 (in het eerdere voorstel 2 sessies) en de commissie bespreking is vervallen om de druk op de agenda te verlichten.
- De toezending van de ontwerpmodule (GS 12 april (in het eerdere voorstel 19 april)) is 7 weken voor de commissiebespreking om PS (1 juni) de gebruikelijke voorbereidingstijd te bieden voor bespreking van de ter inzage legging van het ontwerp.

Wij streven ernaar u direct na de zomer 2022 de module ter besluitvorming aan te bieden en u tot die tijd goed mee te nemen in de besluitvorming en tussenproducten. Daarvoor stellen wij voor 2022 de volgende planning voor:

- 12 januari bespreking startnotitie en NRD in de cie. BE
- 2 februari besluitvorming PS Statenvoorstel startnotitie
- februari mogelijkheid voor technische sessie over afwegingscriteria (o.a. participatie en ruimtelijke kwaliteit)
- april (GS 12 april) toezending ontwerpmodule.
- 1 juni bespreking ontwerpmodule in commissie IC (toezending week 16)
- 6 juni- 1 aug 8 weken ter inzage legging (2 weken extra wegens reces)
- aug/sept 6 weken Nota van Beantwoording, definitief maken module
- 27 september bespreking Nota van Beantwoording en module in GS
- 19 oktober Statenvoorstel in procedurevergadering IC.
- Ntb hoorzitting

- 23 november: bespreking Statenvoorstel Module Energietransitie in IC
- 14 december: besluitvorming Statenvoorstel Module Energietransitie in PS

Onze inzet is om de besluitvorming over deze module nog in 2022 af te ronden. Het proces is uiteraard mede afhankelijk van uw planning en van het aantal reacties dat binnenkomt tijdens de ter inzage termijn. De ontwerpmodule leggen wij aan u voor voorafgaand aan de ter inzage periode met de vraag of u kunt instemmen met deze ter inzage legging. Wij verzoeken u om deze bespreking in de commissie van 1 juni te agenderen en indien dat noodzakelijk is een extra procedure vergadering in te plannen na ontvangst van de module. Na uw akkoord zal het stuk gedurende 6 weken (en in de recesperiode 8 weken) ter inzage liggen. Wij ambiëren op 27 september '22 een besluit te kunnen nemen over onze reactie op de zienswijzen in de Nota van Beantwoording en zo nodig over aanpassingen in het stuk als de zienswijzen ons daar aanleiding toe geven. Wij gaan ervan uit dat er veel belangstelling is om via een zienswijze een reactie kenbaar te maken gezien de maatschappelijke discussie over energietransitie en uiteraard willen we deze op een zorgvuldige wijze in behandeling nemen en van een juiste reactie voorzien.

Procedure en participatie

De startnotitie gaat in op de scope van de herziening en geeft het proces weer dat hiervoor doorlopen wordt. Uw oproep om expliciet aandacht te hebben voor participatie hebben wij toegepast bij het opstellen van deze startnotitie. Hierbij zijn de RES regio's nadrukkelijk betrokken. Ook zijn wij een traject gestart met wetenschappers van de Universiteit Groningen voor de uitwerking van de participatieprincipes als nadere uitwerking van ons participatiebeleid zoals verwoord in onze Participatienotitie en ons participatiekompas, zoals u in het bijgevoegde participatieplan kunt zien.

In het participatieproces is het van belang dat iedereen die dat wil de mogelijkheid krijgt om zijn of haar inbreng te leveren en dat voorafgaand aan de besluitvorming de verschillende perspectieven in beeld komen. Een goed participatieproces kan ook leiden tot meer draagvlak, alhoewel het soms onvermijdelijk is dat geen volledige overeenstemming ontstaat. Wij willen voorkomen dat de inwoners door verschillende overheden over hetzelfde onderwerp worden benaderd. Naar onze mening is de gemeente de bestuurslaag die bewonersparticipatie vormgeeft en uitvoert. Daarom sluiten wij aan op de participatie die in de RES-regio's heeft plaatsgevonden. Wij gaan met de wetenschappers, gemeenten en u nog nader van gedachte willen wisselen over concrete criteria hierbij.

Deze startnotitie richt zich op energietransitie in het Omgevingsbeleid (Omgevingsvisie, -programma en -verordening). In het proces naar het ontwerp wordt dit verder uitgewerkt en met onze partners (w.o. RES-regio's, gemeenten, energieleveranciers en vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties) besproken. Uiteraard leggen wij ook de verbinding met de andere opgaven waar we als provincie aan werken. De ter inzage legging van het ontwerp van de herziening van de module Energietransitie biedt voor een ieder de mogelijkheid om te reageren op onze voorstellen.

Ontwerp-Besluit

Provinciale Staten van Zuid-Holland,

Gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van 7 december 2021, met het besluitnummer PZH-2021-791514689;

Gelet op artikel 2.2, Wro;

Besluiten:

- Vast te stellen de Startnotitie Omgevingsbeleid-Module energietransitie en bijbehorende Bijlage startnotitie - Participatie-aanpak module energie omgevingsbeleid;
- GS op te dragen de uitwerking hiervan ter hand te nemen op een zodanige wijze dat de Module Energietransitie nog in 2022 kan worden vastgesteld.

Den Haag, 31 december 2021

Provinciale Staten van Zuid-Holland,

griffier,

voorzitter,

B.S.M. Sepers

drs. J. Smit

Bijlagen:

- 211006 Startnotitie Omgevingsbeleid-Module energietransitie
- 211006 Bijlage startnotitie - Participatie-aanpak module energie omgevingsbeleid
- 211006 Ontwerp NRD Module Energietransitie PZH

Den Haag, 7 december 2021

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

secretaris,

voorzitter,

drs. H.M.M. Koek

drs. J. Smit

Bijlage 1 – Dit Statenvoorstel en de brief van 2 november 2021 (was-woordt overzicht)

Was		Wordt
Januari	bespreking startnotitie en NRD in de cie. BE, eventueel gecombineerd met de (commissie)woordvoerders RWE en IC	andere (commissie)woordvoerders niet genoemd
Februari		besluitvorming PS Statenvoorstel startnotitie
februari	mogelijkheid voor technische sessies over afwegingscriteria (o.a. participatie en ruimtelijke kwaliteit)	mogelijkheid voor 1 technische sessie
Maart	eventueel bespreking dilemma's/strategische afwegingen met commissie BE	vervallen
april	toezending ontwerpmodule	ongewijzigd
Mei	bespreking en vrijgave ter inspraak van ontwerpmodule en opzet planMER in commissie BE, eventueel gecombineerd met de commissie(woordvoerders) RWE en IC	bespreking en vrijgave in commissie IC op 1 juni
Juni/juli	ter inzagelegging	8 weken ter inzage legging (2 weken extra wegens reces)
Juli/augustus	juli/augustus: opstellen nota van beantwoording, definitief maken module en planMER	6 weken opstellen nota van beantwoording, definitief maken module en planMER
September	Bespreken nota van beantwoording, module en planMER in GS	bespreking nota van beantwoording, module en planMER in GS
Oktober	statenvoorstel met bijbehorende stukken naar PS hoorzitting	statenvoorstel met bijbehorende stukken in procedurevergadering IC. hoorzitting
23-11		bespreking Statenvoorstel Module Energietransitie in IC
14-12		besluitvorming Statenvoorstel Module Energietransitie in PS